

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. RvVb/A/1516/1506 van 30 augustus 2016
in de zaak 1314/0688/SA/3/0665

In zake:

1. de heer **Rene VALGAERTS**
2. mevrouw **Germania HAUQUIER**
3. mevrouw **Augusta HAUQUIER**
4. de heer **Renaat LEMMENS**
5. mevrouw **Ann DAEMEN**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Martin DENYS
kantoor houdende te 1560 Hoeilaart, De Quirinilaan 2
waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partijen

tegen:

de **GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR** van het
departement RWO, afdeling Limburg

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Lieve DEHAESE
kantoor houdende te 3500 Hasselt, Luikersteenweg 187
waar woonplaats wordt gekozen

verwerende partij

*Tussenkomen-
de partij:*

de **gemeente HAM**, vertegenwoordigd door het college van burgemeester
en schepenen

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Jan ROGGEN
kantoor houdende te 3530 Houthalen, Greenville – Centrum Zuid 1111
waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende brief van 14 juli 2014, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van het besluit van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van het departement RWO, afdeling Limburg van 27 mei 2014, waarbij aan de tussenkomen- de partij een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend onder voorwaarden voor het herinrichten van een schoolomgeving aan de N141 met het rooien van bomen, de aanleg van een bufferbekken en de aanleg van fietspaden in het kader van module 10 en 13 van de mobiliteitsconvenant Kanaalstraat, Dorpsstraat, Heidestraat en Stationsstraat.

De bestreden beslissing heeft betrekking op de percelen gelegen te 3945 Ham, Dorpsstraat, Genenbemdestraat, Heidestraat, Kanaalstraat, Nieuwstraat, Poststraat, Processiestraat, Speelstraat, Stationsstraat en Zandstraat en met als kadastrale omschrijving afdeling 2, sectie A, nummers 985 E-H, 977 Z, 973 A4-Z3-Y3-H3-X3, 972 D, 949 D, 950 E, 948 G, 948 E, 948 L, 944 Z3-Y3-X3-N2-B4-F3-A4, 943 K-L, 942 K, 628 F2, 594 L, 593 P-S, 585 H-K, 476 S, 475 L, 474 B-C, 462 A4-B4-D5-X4-Y3, 469 S2-C3-P-M2- W2-B3-L2-K2-Y2-R2, 467 D-C, 466 E, 461/02 L, 461/02 K, 462 X3-W4-V4-T4-E5, 351 P2-B2-N2-M2-L2, 344 Y2, 475 P, 973 G3 en sectie B, nrs. 585 L, 568 Z2-A3, 565 G3, 536 W, 535 K, 534 C, 533 D2-E2, 532 E, 251 X-V-T, 533 V2, 265 5 X3-Y3-V2-H2-L3-W3-D4-K-Z3-E3-M3-W2, 245 P, 244 D, 245 P, 239 D, 225 R, 224 K, 216 K-L, 218 P, 214P, 213 M2-S2-P2-N2, 211 Y-E2, 210 G-H, 201 D, 202 M-W-K-Y, 208 R-M, 206 V-W-X-F-Z, 84 F, 247 E, 249 E, 236 A, 264 K2-B2 en openbaar domein.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.

Met een arrest van 31 augustus 2015 (nr. S/2015/0111) heeft de Raad de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing verworpen. Vermeld arrest is aan de verzoekende partijen betekend met een aangetekende brief van 7 september 2015.

De verzoekende partijen hebben met een aangetekende brief van 8 september 2015 tijdig een verzoek tot voortzetting ingediend overeenkomstig artikel 4.8.19, tweede lid VCRO.

De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en heeft het administratief dossier neergelegd in het samenhangend dossier 1314/0248/A/3/0692. De verzoekende partijen hebben een wederantwoordnota ingediend. De tussenkomenende partij heeft een schriftelijke uiteenzetting ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare zitting van 22 maart 2016, waar de behandeling van de vordering tot vernietiging ambtshalve werd verdaagd naar de openbare zitting van 12 april 2016.

2.

De partijen zijn uitgenodigd voor de openbare zitting van 12 april 2016, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Kamervoorzitter Filip VAN ACKER heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Martin DENYS die verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Gauthier BAUDTS die *loco* advocaat Lieve DEHAESE verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Jan ROGGEN die verschijnt voor de tussenkomenende partij, zijn gehoord.

Aanvankelijk hebben tien verzoekende partijen een vordering ingesteld. De Raad heeft met een arrest van 21 oktober 2014 (nr. A/4.8.14/2014/0084) het beroep van mevrouw Marie SCHUER, de heer Felix OOMS, de heer Freddy SCHUERMANS, mevrouw Juliette HAUQUIER en de heer Luc SANTERMANS onontvankelijk verklaard wegens het niet storten van het verschuldigde rolrecht.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. REGELMATIGHEID VAN DE RECHTSPLEGING

1.

Overeenkomstig artikel 11 Procedurebesluit dienen verzoekende partijen aan hun verzoekschrift de gebundelde en geïnventariseerde overtuigingsstukken toe te voegen die zij nodig achten. Het uiteenzetten van de middelen, met de overtuigingsstukken die daarmee gepaard gaan, maakt een essentieel onderdeel uit van het verzoekschrift aangezien het de andere partijen toelaat zich te verdedigen en het de Raad toelaat de gegrondheid van het aangevoerde te onderzoeken.

Dit belet niet dat verzoekende partijen de Raad kunnen inlichten over nieuwe relevante gegevens of stukken, waarover zij niet beschikten of konden beschikken op het ogenblik van het indienen van hun verzoekschrift of wederantwoordnota.

2.

Met een aangetekende brief van 17 maart 2016 bezorgen de verzoekende partijen aan de Raad nog bijkomende stukken, zijnde 12 foto's '*... met betrekking tot de toestand vòòr en na de werken waaruit de onheilzame gevolgen van het verwijderen van de linden zeer duidelijk blijkt...*'.

Nog los van de vaststelling dat de verzoekende partijen nalaten te verduidelijken in hoeverre zij niet eerder beschikten of konden beschikken om vermelde stukken bij hun wederantwoordnota te voegen, tonen zij evenmin aan in welke zin vermelde stukken een nuttige bijdrage leveren in het licht van de beoordeling van de voorliggende vordering.

Gegeven voorgaande overwegingen en gelet op de rechten van verdediging van de andere partijen en het tegensprekelijk karakter van de schriftelijke procedure, weert de Raad deze uit de debatten.

IV. TUSSENKOMST

De gemeente HAM verzoekt met een aangetekende brief van 5 december 2014 om in het geding te mogen tussenkomen. De voorzitter van de derde kamer heeft met een beschikking van 15 december 2014 de tussenkomende partij toegelaten in de debatten tussen te komen. Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

V. FEITEN

Op 12 juli 2013 (datum van het ontvangstbewijs) dient de tussenkomende partij bij de verwerende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor: "*herinrichting schoolomgeving - N141 + Aanleg fietspaden - N141 in het kader van module 10 en 13 van het mobiliteitsconvenant Kanaalstraat, Dorpsstraat, Heidestraat, Stationsstraat R000605 – L208006*".

De percelen zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 3 april 1979 vastgestelde gewestplan 'Hasselt-Genk', overwegend gelegen in woongebied, deels in gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut, deels in agrarisch gebied, deels met overdruk reservatie- en erfdienstbaarheidsgebieden.

De percelen zijn tevens, zij het gedeeltelijk, gelegen binnen de grenzen van het op 17 december 1984 goedgekeurd bijzonder plan van aanleg 'Sportcentrum', zoals gewijzigd door het wijzigingsbesluit van 25 oktober 2005, meer bepaald in een zone voor 'openbare wegenis' en 'zone voor openbaar nut'.

De percelen zijn volgens de bestreden beslissing niet gelegen binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet-vervallen verkaveling. De verzoekende partijen betwisten dit. De percelen zijn niet gelegen in een gebied waarvoor een ruimtelijk uitvoeringsplan geldt.

Het departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling, brengt op 13 september 2013 een ongunstig advies uit.

Het Agentschap voor Natuur en Bos brengt op 25 september 2013 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

De Vlaamse Milieumaatschappij brengt op 3 oktober 2013 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Nv De Scheepvaart brengt op 7 oktober 2013 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het Agentschap Wegen en Verkeer brengt op 16 oktober 2013 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek, georganiseerd van 16 oktober 2013 tot en met 15 november 2013, worden 12 bezwaarschriften ingediend, onder meer door de verzoekende partijen.

Onroerend Erfgoed brengt op 17 oktober 2013 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

De dienst Water en Domeinen van de provincie Limburg brengt op 18 oktober 2013 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het college van burgemeester en schepenen van de tussenkomen partij verleent op 10 maart 2014 het volgende gunstig advies:

“ ...

Overwegende dat het vanuit de dienst ruimtelijke ordening van de Gemeente Ham volgend advies kan worden gegeven:

- *De aanpassing van de wegen is afgestemd op de omliggende scholen, middenstand, appartementen en woningen,... en bijgevolg integreerbaar in de omgeving en omliggende bebouwing.*
- *Het beeld van het openbaar domein na uitvoering sluit aan bij dat van een landelijke gemeente zoals Ham door onder andere meer groen langs de N141 te voorzien en het open landelijk karakter dat behouden blijft. Hierdoor wordt de leefbaarheid van het centrum van Kwaadmechelen en daarrond verhoogd.*
- *Door de heraanleg en vernieuwing van de riolering wordt voldaan aan de eis van gescheiden riolering waarbij de buffering geconcentreerd wordt in, in het landschap geïntegreerde bufferbekkens buiten de woonkern. Waar mogelijk krijgt het water opnieuw een plaats in het openbaar domein.*
- *Het ontwerp voldoet aan al de hedendaagse eisen rond toegankelijkheid, openbaar vervoer, verkeer, ...*
- *Het ontwerp waardeert de huidige verouderde toestand (spoorvorming, smalle fietspaden, verouderd wegbeeld, ...) op door te werken met verschillende duurzame materialen in functie van de snelheid en de zone en te voorzien van degelijke infrastructuur in functie van de kerngerichte middenstand en het wonen in de omgeving. Ook het totaal aantal parkeerplaatsen verhoogt door dit project.*
- *De herinrichting verhoogt de veiligheid voor elke weggebruiker (auto, fiets, voetganger) door het gebruik van de voorgeschreven breedtes enerzijds maar ook door diverse andere maatregelen (verhoogde fietspaden, asverschuiving, voorsorteerstroken, kiss and ride,...).*

- *Het heroriënteren van de verkeersafwikkeling door een aantal zijstraten af te sluiten, enkel richting in te voeren, kruispunten te herschikken,... bevorderen niet alleen de doorstroming op de gewestweg maar komen ook de algemene verkeersveiligheid en de leesbaarheid van het verkeer over het ganse project ten goede;*

...

Op 10 maart 2014 stelt het college van burgemeester en schepenen van de tussenkomende partij het rooilijnplan en onteigeningsplan 'herinrichting veilige schoolomgeving en verbindende fietspaden langs de gewestweg N141 fase 1: Lindestraat' definitief vast.

De Lijn brengt op 20 mei 2014 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

De verwerende partij beslist op 27 mei 2014 een stedenbouwkundige vergunning te verlenen. De verwerende partij motiveert haar beslissing als volgt:

“ ...

STEDENBOUWKUNDIGE BASISGEGEVENS UIT DE PLANNEN VAN AANLEG / RUIMTELIJKE UITVOERINGSPLANNEN

...

De aanvraag is grotendeels in overeenstemming met de geldende voorschriften. Voor het gedeelte gelegen in agrarisch gebied strijden de voorgestelde werken met de geldende voorschriften van het gewestplan. Het betreft hier echter werken aan bestaande wegenis en de aanleg van een bufferbekken met beperkte ruimtelijke impact waarvoor afwijkingsmogelijkheden van toepassing zijn (zie verder).

Afwijkingen van stedenbouwkundige voorschriften

Overeenkomstig artikel 4.4.7. §2. kan in een vergunning voor kleine handelingen van algemeen belang, of voor lijninfrastructuur- en nutswerken die een gemeentelijk karakter hebben of kleine wijziging inhouden, steeds worden afgeweken van stedenbouwkundige voorschriften, voor zover de betrokken handelingen de algemene bestemming en het architectonische en landschappelijke karakter van het gebied kennelijk niet in het gedrang brengen.

De Vlaamse Regering bepaalt welke handelingen van algemeen belang als klein worden beschouwd, en welke lijninfrastructuur- en nutswerken een gemeentelijk karakter hebben of een kleine wijziging inhouden.

Gelet op het Besluit van de Vlaamse Regering van 05/05/2000, gewijzigd bij besluit van 20/07/2012, tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, §2, en artikel 4.7.1, §2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester.

Het betreffende besluit geeft in Hoofdstuk II — artikel 2, 1° + 3° + 5° en Hoofdstuk III — artikel 3, §1., 1° + 2° + 7° en artikel 3, §2., 1° + 3° aan dat de voorgestelde werken kunnen worden beschouwd als handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben of als dergelijke handelingen kunnen beschouwd worden. De aanvrager geeft in de toegevoegde nota aan dat de werken een beperkte impact hebben op de omgeving en verduidelijkt het belang van deze werken. De voorgestelde inrichtingen overschrijden niet de grenzen van het ruimtelijk functioneren van het gebied en de omliggende gebieden, brengen de bestemming van de betrokken gebieden niet in het gedrang. De werken zijn vergunbaar op basis van de bovenvermelde afwijkingsbepalingen van het VCRO en het uitvoeringsbesluit.

...

BESCHRIJVING VAN DE OMGEVING EN DE AANVRAAG

De aanvraag betreft de eerste fase van de herinrichting van de gewestweg N141 tussen de brug over het kanaal Dessel-Kwaadmechelen (Kempens Kanaal) en het kruispunt met de Olmensesteenweg. In deze aanvraag wordt het gedeelte tot aan het kruispunt met de Nieuwstraat aangepakt. Gelijktijdig zullen ook de wegen die horen tot de schoolomgevingen heringericht worden. Al deze aanpassingswerken situeren zich in het centrum van de gemeente, in de deeltkern Oostham.

Omwille van de omvang van het totale projectgebied zal de tweede fase in een later stadium, met een apart aanvraagdossier, gerealiseerd worden. De aanpassingen zijn vooral van verkeerstechnische aard (instellen eenrichtingsverkeer, wegen afsluiten voor gemotoriseerd verkeer, voorsorteerstroken, e.d.) met als doel het opwaarderen van het centrum en het verhogen van de verkeersveiligheid rond de onderwijsinstellingen. Ook de veiligheid en kwaliteit van de fietspaden en het openbaar domein worden verbeterd. Daar waar nieuwe fietspaden worden voorzien, zullen ook volwaardige voetpaden worden aangelegd. Er zullen bijkomende parkeerplaatsen (voor langsparkeren) en laad- en loszones worden voorzien en bushaltes met perron, hokje en fietsenstalling. Op de toegangshelling naar de brug over het kanaal wordt een poort gerealiseerd door middel van een middengeleider met bomen. De riolering wordt aangelegd volgens de "Code van de goede praktijk" met o.a. buffering en vertraagde afvoer van het hemelwater, het hergebruiken van het verlaten tracé van de Hoenderbeek, aansluiting van de DWAafvoer op een nieuw aan te leggen riolering in de Genebendenstraat, het ontwerp voor een gescheiden rioleringsstelsel in de betrokken zijstraten en het voorzien van twee RWA-leidingen onder de gewestweg. Zowel voor de wegeniswerken als voor de aanleg van het bufferbekken dienen een aantal bomen gerooid te worden, maar in het project wordt ook de aanplant van nieuwe bomen en hagen voorzien.

Voor het welslagen van dit project werd een convenant afgesloten tussen de gemeente Ham en het Vlaams Gewest, in modules 10 en 13. Module 10 betreft de herinrichting van de schoolomgevingen, terwijl module 13 de herinrichting van het onderdeel gewestweg N141 omvat (verbinding tussen E313 en Leopoldsborg) in het kader van het voorzien van veilige fietspaden. Voor beide modules werd de projectnota conform verklaard in de Provinciale Audit Commissie van 27 november 2007.

...

MILIEUEFFECTENBEOORDELING

Het ontwerp komt niet voor op de lijst gevoegd als bijlage I en II van het Project-MER-besluit, maar wel op de lijst gevoegd als bijlage III bij het Project-MER-besluit van 10/12/2004 (gewijzigd via besluit van 01/03/2013) onder de rubriek 10, e) aanleg van wegen (projecten die niet onder bijlage I of II vallen). Hoewel het hier voornamelijk een herinrichten van bestaande wegenis betreft, werd er toch een MERscreening uitgevoerd omwille van de aard van de ingrepen (bijkomende voorsorteerstroken, voorzien van aantal bijkomende parkeerplaatsen,...). Er werd een project-MER-screeningsdocument aan het aanvraagdossier toegevoegd. Hierin komen de kenmerken van het project en de omgeving aan bod, en alle mogelijke effecten die het project zou kunnen veroorzaken. Tijdens de aanlegfase zal er tijdelijke, beperkte hinder door geluid en trillingen, emissie van verontreinigde stoffen e.d. veroorzaakt worden. Aangezien de loop van de Hoenderbeek gedeeltelijk wordt aangepast en geherprofileerd met als doel tot een betere infiltratie en waterbuffering te komen, zullen er geen bijkomende negatieve effecten op het watersysteem worden gecreëerd. Er zal een archeologisch vooronderzoek op de site worden uitgevoerd. De bijkomende verharde oppervlakte is zeer beperkt. Er is geen sprake van invloed op beschermde landschappelijke of cultuurhistorische elementen of gebieden. Ten gevolge van de aanleg van het bufferbekken verdwijnt er biologisch waardevol

struweelopslag, een handeling welke echter niet valt onder de toepassing van het Bosdecreet omdat de vegetatie jonger is dan 22 jaar. Er werd een voorwaardelijk gunstig advies bekomen van het bevoegde Agentschap voor Natuur en Bos. Deze voorwaarden inzake broedseizoen en het beperken van schade aan bomen moeten worden gevolgd en worden opgenomen in de stedenbouwkundige vergunning. Op deze manier wordt mogelijke hinder en schade tot een minimum beperkt.

Voor een meer gedetailleerde beschrijving van de mogelijke (tijdelijke) effecten verwijzen we naar het desbetreffende document.

Uit het bovenstaande blijkt dat er redelijkerwijs kan geoordeeld worden dat er ten gevolge van het project geen aanzienlijke milieugevolgen te verwachten zijn. Ik kan dit standpunt bijtreden. Bijgevolg dient geen milieueffectenrapport te worden opgesteld.

BEOORDELING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

Deze beoordeling - als uitvoering van art. 1.1.4 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening gericht op een duurzame ruimtelijke ontwikkeling en met oog voor de ruimtelijke draagkracht, de gevolgen voor het leefmilieu en de culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen - houdt rekening met de criteria als uitvoering van art. 4.3.1. van de codex.

De mobiliteitsconvenant en modules hebben als voorwerp en als doel de gewestweg in overleg en samenwerking met alle betrokken partijen op een veilige en duurzame manier opnieuw in te richten, waarbij alle mobiliteitspartners medezeggenschap hebben om te komen tot een gezonde verkeerstechnische en leefbare weginrichting. De aanpassing van de wegenis en organisatie van de verkeersstromen is afgestemd op de omliggende scholen, de middenstand, appartementen en woningen, e.d. en bijgevolg integreerbaar in de omgeving en ruimtelijke context. Het beeld van het openbaar domein zal onder andere door het aanplanten van meer groen een meer landelijk karakter krijgen, zoals past bij een landelijke gemeente als Ham. Hierdoor wordt de leefbaarheid en belevingswaarde van het centrum van Kwaadmechelen verbeterd. Door de heraanleg en vernieuwing van de riolering wordt voldaan aan de eis van gescheiden riolering waarbij de buffering geconcentreerd wordt in het landschap geïntegreerde bufferbekkens. Dit is een meerwaarde voor de omgeving. Waar mogelijk krijgt het water opnieuw een plaats in het openbaar domein. Het ontwerp betekent een opwaardering van de huidige verouderde toestand. Door het gebruik van verschillende duurzame materialen in functie van de snelheid per zone wordt de verkeerssituatie duidelijk afleesbaar en dus veiliger. Door het voorzien van degelijke infrastructuur en bijkomende parkeergelegenheid in functie van de kerngerichte middenstand en het wonen in de omgeving worden gevaarlijke en hinderlijke situaties vermeden. De herinrichting verhoogt de veiligheid van elke weggebruiker (auto, fiets, voetganger) door het voorzien van voldoende ruimte voor de verschillende verkeersstromen en diverse andere maatregelen zoals verhoogde fietspaden, asverschuivingen, voorsorteerstroken, kiss and ride-strook, enz. Ook door het verkeerstechnisch aanpassen en reorganiseren van deze stromen (invoeren eenrichtingsverkeer, e.d.) wordt de doorstroming op de gewestweg bevorderd wat de algemene verkeersveiligheid en de leesbaarheid van het verkeer ten goede komt. Diverse alternatieven werden onderzocht, waarbij het voorliggend ontwerp als meest optimale oplossing naar voor geschoven werd.

Het advies van Duurzame Landbouwonwikkeling Limburg is ongunstig omwille van de inplanting van het bufferbekken in agrarisch gebied. Het is inderdaad zo dat de beoogde locatie zich bevindt aan de rand van een gebied dat volgens het gewestplan is ingekleurd als gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut. Er kan dus terecht de vraag gesteld worden of het bufferbekken niet beter in deze zone wordt ingericht. Volgens de

aanvrager en het studiebureau blijkt uit voorafgaande studie dat dit gebied om diverse technische redenen (hoogteligging, infiltratieproblemen, ligging aan mogelijk overstromingsgevoelig gebied, e.d.), niet in aanmerking komt, maar ook omdat het te dicht bij de huidige overstortgracht van het pompstation Genebemden gelegen is. Bovendien werd de locatiekeuze voor het bufferbekken mede bepaald door het feit dat er volgens de geactualiseerde biologische waarderingskaart van het Instituut voor Natuur en Bosonderzoek (INBO) binnen de zone voor gemeenschapsvoorziening en openbaar nut een complex van biologisch waardevolle en zeer waardevolle elementen aanwezig is. De voorgestelde zone is geregistreerd als biologisch waardevol, de impact op de omgeving en natuurwaarden is bijgevolg kleiner. Daarnaast wordt met het bufferbekken, zoals op de plannen ingetekend, de loop van de Hoenderbeek in feite gewoon sterk verbreed en wordt de lijn van het kanaal gevolgd waardoor de impact op het landschap beperkt blijft. Om deze redenen kan de voorgestelde keuze voor de locatie bijgetreden worden.

De gemeenteraad heeft op 06/02/2014 het bijzonder bestek en de raming voor de opdracht "herinrichting veilige schoolomgevingen en verbindende fietspaden langs de gewestweg N141 in het kader van module 10 en 13, fase 1" goedgekeurd.

De gemeenteraad heeft op 10/03/2014 het rooilijnplan en het onteigeningsplan voor "herinrichting veilige schoolomgevingen en verbindende fietspaden langs de gewestweg N141, fase 1" definitief vastgesteld.

De voorgestelde werken voldoen aan de vigerende normen en voorschriften en zijn vanuit ruimtelijk oogpunt aanvaardbaar en vergunbaar. De werken integreren zich voldoende in de omgeving.

ALGEMENE CONCLUSIE

Uit bovenstaande motivering blijkt dat de aanvraag in overeenstemming kan gebracht worden mits het opleggen van de nodige voorwaarden met de wettelijke bepalingen inzake ruimtelijke ordening, alsook dat het voorgestelde ontwerp bestaanbaar is met de goede plaatselijke ordening en met zijn onmiddellijke omgeving.

...

Dit is de bestreden beslissing.

De bvba 't HAMSTERKE heeft met een aangetekende brief van 11 juli 2014 een vordering tot vernietiging van de bestreden beslissing ingesteld. Deze zaak is bij de Raad gekend onder het rolnummer 1314/0248/A/3/0692.

VI. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Schending van artikel 4.8.13 VCRO

Aanvankelijk werd de vordering door tien verzoekende partijen ingesteld. Overeenkomstig artikel 4.8.13, §1 VCRO is elke verzoekende partij een rolrecht verschuldigd. De Raad heeft met een arrest van 21 oktober 2014 (nr. A/4.8.14/2014/0084) het beroep van mevrouw Marie SCHUER, de heer Felix OOMS, de heer Freddy SCHUERMANS, mevrouw Juliette HAUQUIER en de heer Luc SANTERMANS onontvankelijk verklaard wegens het niet storten van het verschuldigde rolrecht.

In weerwil van vermeld arrest lijkt de wederantwoordnota niettemin ingediend namens de tien verzoekende partijen die destijds het inleidend verzoekschrift hebben ingesteld en wordt aldus

geen rekening gehouden met de vaststellingen, zowel in feite als in rechte, van het arrest van 21 oktober 2014 (nr. A/4.8.14/2014/0084). De partijen wiens vordering onontvankelijk werd bevonden hebben het arrest van 21 oktober 2014 nochtans niet aangevochten met het daartoe openstaande cassatieberoep zodat de definitieve vaststellingen ervan niet langer betwist kunnen worden, ook niet indirect zoal de verzoekende partijen lijken te doen, en zodat de voorliggende vordering enkel nog dient beoordeeld te worden in zoverre ze uitgaat van de partijen die het verschuldigde rolrecht wel hebben betaald, zijnde de heer Rene VALGAERTS, mevrouw Germania HAUQUIER, mevrouw Augusta HAUQUIER, de heer Renaat LEMMENS en mevrouw Ann DAEMEN.

B. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig is ingesteld. Er worden op dit punt geen excepties opgeworpen.

C. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partijen

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partijen zetten hun belang uiteen als volgt:

“ ...

Door de heraanleg van de N141 in uitvoering van de bestreden vergunning, wil men het afslaand verkeer, komende uit de richting kerk Kwaadmechelen naar Olmen en verder naar Mol en Lommel, omleiden via de Lindestraat. Hierdoor wil men de Lindestraat – op heden een woonstraat met eenrichtingsstraat – omvormen tot een drukke doorgangsweg. Belangrijk is dat hierbij dient te worden opgemerkt dat alle eigendom van beroepers – evenals de Lindestraat zelf – deel uitmaken van één en dezelfde verkavelingsvergunning dd 16 maart 1970.

Beroepers zijn allen eigenaar van een woning gelegen in de Lindestraat te Ham. Door de heraanlegwerken zullen zij dan ook allen getroffen worden door een aantasting van hun rustige woonbuurt. De prachtige groene lindebomen die er aanwezig zijn, zullen gekapt worden en de huidige idyllische woonomgeving zal gewijzigd worden naar een ‘steenwegbuurt’ met een aanhoudende verkeersdrukke zonder enig groen.

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek dat werd georganiseerd, dienden alle beroepers uitvoerige bezwaren in tegen het voorliggend project. De aantasting van hun rustige woonomgeving vormde hierbij de hoofdtoon van de bezwaren.

...”

2.

De verwerende partij betwist het belang van de vijfde verzoekende partij:

“ ...

De vijfde verzoekende partij woont in Hasselt, en dus niet in de omgeving van de percelen waarop de bestreden beslissing betrekking heeft.

De vordering in hoofde van de vijfde verzoekende partij is onontvankelijk bij gebrek aan belang.

...”

3.

De tussenkommende partij betwist het belang van de verzoekende partijen als volgt:

“ ...

In casu is vast te stellen dat uit het verzoekschrift tot nietigverklaring onvoldoende blijkt welke nadelen of hinder de verzoekende partijen zouden kunnen leiden. De verzoekers stellen weliswaar dat hun idyllische woonomgeving gewijzigd zou worden naar een steenwegbuurt met een aanhoudende verkeersdrukte zonder enig groen, doch staven dit standpunt geenszins aan de hand van concrete elementen. Noch het feit dat zij op heden zouden wonen in een idyllische woonomgeving, noch het feit dat deze omgeving zou wijzigen naar een steenwegbuurt wordt in concreto onderbouwd. Hoe dan ook is vast te stellen dat tiende verzoekster zich geenszins op dit belang kan beroepen aangezien zij niet woont in de Lindestraat.

In de mate dat de verzoekers verwijzen naar de Lindebomen die gekapt zouden worden, is vast te stellen dat in de Lindestraat vooral eikenbomen staan. In 2011 hebben de verzoekers zelf een aanvraag ingediend om deze eikenbomen te verwijderen aangezien ze voor overlast zorgen. (stuk 5)

Besluit: *de verzoekers maken niet aannemelijk dat zij beschikken over het vereiste belang.*
...”

4.

In hun wederantwoordnota herhalen de verzoekende partijen de uiteenzetting uit hun verzoekschrift. Specifiek met betrekking tot het belang van de vijfde verzoekende partij wordt in de wederantwoordnota nog uiteengezet:

“ ...

Zoals blijkt uit stuk 2a gevoegd bij het inleidend verzoekschrift is de familie Santermans-Daemen eigenaar van het huis gelegen in de Lindenstraat 1b. Zij beroepen zich op hun eigendomsrecht. De persoonlijke bewoning van dit huis verandert niets aan het belang dat deze personen hebben bij de aanvechting de verleende vergunning.

...”

Beoordeling door de Raad

1.

Artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO bepaalt dat elke natuurlijke persoon of rechtspersoon, die rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden als gevolg van de bestreden vergunningsbeslissing, bij de Raad beroep kan instellen, maar vereist niet dat deze hinder of nadelen absoluut zeker is. Overeenkomstig artikel 11 Procedurebesluit dient het belang van de verzoekende partijen in het inleidend verzoekschrift te worden omschreven.

De Raad oordeelt dat de eerste, tweede, derde en vierde verzoekende partij in het verzoekschrift voldoende concreet aannemelijk maken dat zij als bewoners van de Lindestraat een verhoogde verkeersdrukte ter hoogte van hun woning kunnen ondervinden ingevolge de bestreden beslissing.

In de bestreden beslissing zelf wordt bij de weerlegging van de bezwaren overigens bevestigd dat er een bijkomende verkeersdruk kan ontstaan in de Lindestraat. Deze verzoekende partijen hebben dan ook het vereiste belang om bij de Raad beroep in te stellen tegen de bestreden beslissing.

2.

Wat de vijfde verzoekende partij betreft, werd in het arrest van 31 augustus 2015 (nr. S/2015/0111) reeds vastgesteld dat zij in Hasselt woont, en dus niet in de omgeving van de percelen waarop de bestreden beslissing betrekking heeft terwijl de verzoekende partijen hun belang in essentie steunen op het gegeven dat hun rustige woonbuurt zal worden aangetast als gevolg van de bestreden beslissing. Met vermeld arrest heeft de Raad de vijfde verzoekende partij uitdrukkelijk uitgenodigd om hierover duidelijk standpunt in te nemen in de wederantwoordnota (dan wel in voorkomend geval, de toelichtende nota).

3.

In de wederantwoordnota wordt uitsluitend verwezen naar het 'eigendomsrecht' van '*de familie Santermans-Daemen*' en dit zonder verdere verduidelijking in welke mate de bestreden beslissing voor de vijfde verzoekende partij de hinder en nadelen doet ontstaan die in het verzoekschrift werden aangehaald.

De Raad is evenwel van oordeel dat, anders dan de vijfde verzoekende partij voorhoudt, de enkele verwijzing naar haar eigendomsrecht in het licht van artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO niet zonder meer volstaat om haar belang bij de voorliggende vordering te wettigen. De voorliggende vordering, in zoverre ze uitgaat van de vijfde verzoekende partij, is dan ook onontvankelijk is bij gebrek aan belang.

In de mate in het vervolg van huidig arrest verder sprake is van 'de verzoekende partijen' wordt hiermee de eerste tot en met de vierde verzoekende partij bedoeld.

VII. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Eerste middel

1.

In het eerste middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van artikel 4.3.1 VCRO, artikel 1.1.4 VCRO, de artikelen 2 en 3 van de formele motiveringswet en het materieel motiveringsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Zij ontwikkelen dit middel als volgt:

"...

Beroepers hebben zeer overvloedig aangegeven dat de heraanleg zoals deze voortvloeit uit de bestreden beslissing, er toe zal leiden dat hun rustige verkaveling zal vernield worden door de doorgang van duizenden wagens en hun woonstraat als het ware zou veranderen naar een statuut van 'steenweg'.

Belangrijk is hierbij dat uit de bestreden beslissing blijkt dat niet de ruimtelijke impact van de heraanleg op de eigendommen van beroepers werd onderzocht, maar de 'oplossing' zoals deze op heden voorligt het resultaat is van een onderzoek waarbij de kostprijs het meest interessant was in vergelijking met de andere alternatieven. Zoals de bestreden beslissing stelt, werd er gezocht naar een 'oplossing' "die geen excessief hoge kosten met zich mee zou brengen" (zie bladzijde 15 onderaan). Als dusdanig dient te worden opgemerkt dat de huidige vergunning geenszins de meest gunstige ruimtelijke situatie weerspiegelt maar enkel vanuit budgettair oogpunt het meest aantrekkelijk is.

Verder dient eveneens te worden opgemerkt dat – ondanks de vergunningsverlenende overheid evenals de gemeente Ham zich bewust is van het feit dat de verkeersdrukke in belangrijke mate toe zal nemen voor beroepers – de vergunning toch zondermeer wordt verleend zonder dat evenwel aan de problematiek die wordt gecreëerd, enigszins iets wordt verholpen (zie bladzijde 16 bovenaan). Ter zake kan worden verwezen naar de rechtspraak van de Raad van State in de verschillende dossiers van Uplace waarbij de vergunningsverlenende overheid eveneens overging tot het afleveren van vergunningen, terwijl de mobiliteitsproblematiek naar voor werd geschoven.

...

In casu is het duidelijk dat de bestreden vergunning kennelijk onredelijk is nu de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening en de impact op de bewoners en hun eigendommen op een onzorgvuldige wijze werd uitgevoerd. Duidelijk – en vergelijkbaar met de Uplace-arresten – is de situatie dat de vergunningsverlenende overheid evenals de aanvrager van de vergunning maar al te goed op de hoogte zijn van de problematische toestand die door de uitvoering van de vergunning wordt gecreëerd. Flankerend aan deze problematische toestand stelt de vergunningverlener dat er een 'zone 30' zal worden ingevoerd. Parallel met de Uplace-arresten dient dienaangaande te worden opgemerkt dat de vergunningsverlenende overheid – hoewel duidelijk de problematiek van de verkeersoverlast wordt erkend – nalaat in de noodzakelijke gevolgtrekkingen en rechtszekere oplossingen voor deze problematiek te voorzien. Er bestaat in casu alleszins geen enkele rechtszekerheid over (mogelijke) oplossingen die aan de verzuchtingen van beroepers tegemoet komen.

Bovendien – en los van de gehele kwestie – is het duidelijk dat de weg zoals deze doorheen de verkaveling werd aangelegd, geen weg is om een drukke gewestweg te ontlasten. Ter zake kan worden verwezen naar de onderstaande foto die aan de rechterkant van de foto de drukke N141 weergeeft en aan de linkerkant de rustige Lindestraat in de verkaveling van beroepers. Een hoger contrast van verkeersinfrastructuur is als het ware niet mogelijk zodat dan ook dient te worden vastgesteld dat de afgeleverde vergunning – die het verkeer van een drukke gewestweg doorheen een rustige verkaveling jaagt – kennelijk onredelijk is en bijzonder onzorgvuldig.

...

In de mate dat de leefomgeving van beroepers op een negatieve wijze wordt geraakt door de uitvoering van de bestreden beslissing – de vergunningsverlenende overheid evenals het gemeentebestuur van de gemeente Ham geven dit immers zelf toe – maar toch voor een oplossing wordt gekozen 'die geen excessief hoge kosten met zich meebrengt', schendt de bestreden beslissing de onder het eerste middel aangehaalde bepalingen.

..."

2.

De verwerende partij antwoordt op het eerste middel als volgt:

"...

- Verschillende alternatieve oplossingen werden onderzocht door Technum. Studiebureau Technum heeft de opdracht gekregen om het geheel te onderzoeken en de alternatieven zorgvuldig in kaart te brengen. Dit heeft geleid tot een omvangrijke studieopdracht met bijkomende verkeerstellingen die de oorspronkelijke projectnota aanvullen en waarin verschillende varianten werden onderzocht en vergeleken.

Op verzoek van het college van burgemeester en schepenen werd op 23.05.2011 de bijkomende opdracht gegeven aan het studiebureau Technum om de omleiding van het verkeer op dat traject van de omleidingsweg nader te onderzoeken. Uit dit onderzoek bleek

dat elk van de onderzochte alternatieven grotere nadelen genereerde dan de voorliggende oplossing. Die alternatieven leidden immers tot omvangrijkere onteigeningen en/of leidden op hun beurt tot een verhoging van de verkeersdruk in andere straten met een minder gunstige verkeersafwikkeling en negatieve gevolgen voor de verkeerveiligheid.

Bij de definitieve keuze voor de meest geschikte oplossing is het argument van de kostprijs niet bepalend geweest. Wel werd er gezocht naar een oplossing die geen excessief hoge kosten met zich mee zou brengen. Het door het gemeentebestuur weerhouden scenario van een verkeersafwikkeling via de Lindestraat is de oplossing die uit het onderzoek van Technum naar voren kwam met de beste resultaten zonder dat excessieve kosten moeten worden gemaakt.

De verschillende alternatieve oplossingen werden dus wel degelijk onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat zij omwille van de algemene verkeersleefbaarheid en veiligheid in de gemeente minder aangewezen zijn dan de voorliggende oplossing welke als optimaal beschouwd wordt.

In het licht van de uitgangspunten van het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan heeft het gemeentebestuur gekozen voor de optie die door het studiebureau en deskundigen als beste is beoordeeld en die door de Provinciale Auditcommissie werd goedgekeurd: de oplossing van verkeersafwikkeling via de Lindestraat. Deze zorgt voor een efficiënte, meer veilige en meer leefbare doortocht door de kern van Kwaadmechelen. Alle andere onderzochte alternatieven hebben grotere nadelen in functie van de algemene verkeersleefbaarheid en veiligheid.

- *De aanvraag werd onderworpen aan een openbaar onderzoek. Er werden 12 bezwaarschriften ingediend: stuk 3 administratief dossier.*

De verzoekende partijen dienden een bezwaar in: bezwaar 1, 2, 3, 5 en 7.

De door de verzoekende partijen ingediende bezwaren werden grondig onderzocht, besproken en weerlegd in het bestreden besluit: overwegend gedeelte van het bestreden besluit.

- *De Lindestraat is niet gelegen in het buitengebied van de gemeente maar in de kern van de deelgemeente Kwaadmechelen als een zijstraat van de drukke N141, en staat dus mee in voor de afwikkeling van het centrumverkeer.*

De Lindestraat wordt als zijstraat van de N141 en als verbinding met de Gerhoevenstraat, momenteel reeds intensief gebruikt door autobestuurders als doorgangsweg.

Een toename van verkeer impliceert niet dat de leefbaarheid ter plaatse vermindert.

De laatste 10 jaren werd een groot aantal bouwvergunningen aangevraagd voor nieuwbouw langs de N141 waar 4 maal meer verkeer langskomt dan er in de Lindestraat zal passeren na uitvoering van de werken. Er zal tevens worden voorzien in een zone 30 in de Lindestraat en er wordt een gemengd fiets- en voetpad aangelegd aan beide zijden van de weg. Hierdoor ontstaat een buffer naar de straat toe, waardoor de leefbaarheid en veiligheid wezenlijk wordt verhoogd. De leefbaarheid van de Lindestraat komt bijgevolg niet in gevaar.

...

3.

De tussenkommende partij voegt hieraan nog het volgende toe:

“ ...

Zelfs indien uw Raad per impossibilie zou oordelen dat het middel meer omvat dan een loutere opportuniteitskritiek, is vast te stellen dat uit het citaat onder randnummer 3 blijkt dat in het bestreden besluit zeer uitvoerig werd ingegaan op de bezwaren van de verzoekers.

*Bij de weerlegging van deze bezwaren werd uitdrukkelijk aangegeven dat de kostprijs niet doorslaggevend is geweest bij de definitieve keuze voor de meest geschikte oplossing, maar dat integendeel werd gekozen voor het scenario met de beste resultaten zonder dat excessieve kosten moeten worden gemaakt. De keuze voor de weerhouden oplossing met verkeersafwikkeling via de Lindestraat werd bevestigd door de PAC (**stuk 4**). Dit standpunt wordt nader toegelicht waar wordt gesteld dat verschillende alternatieven die door de verzoekers werden voorgesteld, werden onderzocht, doch dat die alternatieven grotere nadelen genereerden dan de weerhouden oplossing.*

Het middel mist bijgevolg feitelijke grondslag in de mate dat de verzoekers aanvoeren dat de kostprijs doorslaggevend was bij de keuze voor de weerhouden oplossing.

Tevens wordt bij de weerlegging van de bezwaren toegelicht dat er inderdaad sprake zal zijn van een bijkomende verkeersdruk in de Lindestraat, doch dat die toename in de Lindestraat, gelegen in de kern van het hoofddorp Kwaadmechelen, geenszins zal leiden tot een onleefbare situatie. Aangezien de situatie niet als onaanvaardbaar wordt beoordeeld valt niet in te zien wat de relevantie is van de verwijzing naar het arrest van de Raad van State inzake de milieuvergunningaanvraag van Uplace. Van enige onzorgvuldigheid bij de beoordeling van de aanvraag is geen sprake.

Voorts wordt in de bestreden beslissing gewezen op het feit dat door de gemeente een kernversterkend beleid wordt gevoerd waarbij de ruimte in de bestaande kernen maximaal wordt ingevuld en versterkt en waarbij wordt geopteerd voor een verdere ontwikkeling van de dorpskern naar het noorden toe. Door de vergunde werken wordt een gezonde verkeerstechnische en leefbare weginrichting gerealiseerd waardoor een betere organisatie van de verkeersstromen mogelijk wordt. Door de opwaardering van het openbaar domein zal de leefbaarheid en de belevingswaarde van het centrum van Kwaadmechelen verbeteren. Tevens wordt de verkeerssituatie beter leesbaar en dus veiliger. Overeenkomstig artikel 4.3.1, §2 VCRO maakt de beoordeling van gezondheidsaspecten, hinderaspecten en veiligheidsaspecten deel uit van de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening.

Ook het standpunt van de verzoekers dat de ruimtelijke impact van de weerhouden oplossing niet zou zijn onderzocht, mist bijgevolg feitelijke grondslag.

Tot slot is vast te stellen dat uit de bestreden beslissing duidelijk blijkt dat ook het standpunt van de verzoekers dat alle groen verdwijnen uit het straatbeeld, feitelijke grondslag mist. De verzoekers laten na aan de hand van concrete elementen aan te tonen dat dit standpunt dat wordt ingenomen in de bestreden beslissing, niet correct zou zijn.

...”

4.

In hun wederantwoordnota herhalen de verzoekende partijen hun oorspronkelijk betoog en voegen nog het volgende toe:

“ ...

Het administratief dossier van de gemeente Ham bevat geen enkel element waaruit zou blijken dat het studiebureau TECHNUM alternatieve oplossingen zou hebben onderzocht.

Zoals hierboven reeds uiteengezet dient het verslag TECHNUM bijgebracht te worden.

In dezelfde gedachtegang moet er ook op gewezen worden dat de kostprijs voor de alternatieven nooit werd bijgebracht. Het gaat niet op van alles te beweren zonder enige concrete studie van de cijfers.

De leefbaarheid van de Lindestraat komt wel degelijk in gevaar doordat er +/- 3000 bijkomende auto's van deze straat zullen gebruik maken, daar waar dit nu beperkt is tot ongeveer 10 per dag.

Wat betreft het verwijderen van de eiken waarvoor op 18 juli 2011 een aanvraag werd ingediend dient onderstreept te worden dat dit punt ingegeven was door een typische ziekte van de eiken die geen uitstaans heeft met het bestaan en het behoud van de linden.

Het is ook totaal onjuist dat bij de ruimtelijke ordening geen rekening zou mogen gehouden worden met de weerslag van de maatregelen op de waarde van de goederen. Dit standpunt snijdt geen hout omdat bij maatregelen van de ruimtelijke ordening uiteraard rekening moet gehouden worden met de weerslag op de aanpalende erven. Dit blijkt uit alle commentaren over de quasi-onteigening die als dusdanig gelijk te stellen is met een onteigening die onder de bescherming valt van artikel 16 Grondwet.

...”

Beoordeling door de Raad

1.

De verzoekende partijen zetten in het eerste middel in essentie uiteen dat de ruimtelijke impact van de heraanleg van de wegenis niet afdoende werd onderzocht. De verzoekende partijen vrezen in het bijzonder bijkomende verkeersoverlast in de Lindestraat.

Het behoort tot de taak en de bevoegdheid van de verwerende partij om overeenkomstig artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 1° en 2° VCRO op concrete wijze te onderzoeken of een aanvraag beantwoordt aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening, waarbij zij de noodzakelijke of relevante aspecten van de goede ruimtelijke ordening bij haar beoordeling dient te betrekken en rekening dient te houden met de ingediende bezwaren en adviezen.

Bij de beoordeling van de verenigbaarheid van de aanvraag met de goede ruimtelijke ordening moet de verwerende partij rekening houden met de voor het dossier relevante in de omgeving bestaande toestand, rekening houdend met de specifieke gegevens van het dossier en met de aandachtspunten en criteria uit artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 1° VCRO die, voor zover noodzakelijk en relevant, voor het aangevraagde onderzocht moeten worden.

De Raad kan zijn beoordeling van de eisen van de goede ruimtelijke ordening geenszins in de plaats stellen van die van de verwerende partij. In de uitoefening van het hem opgedragen wettigheidsstoezicht is hij enkel bevoegd om na te gaan of de verwerende partij de haar ter zake

toegekende appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend, met name of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij deze correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot haar besluit is kunnen komen.

Om te voldoen aan de motiveringsplicht is de verwerende partij er niet toe gehouden elk bezwaar punt na punt te weerleggen. Het volstaat dat uit de bestreden beslissing blijkt op welke met de goede ruimtelijke ordening verband houdende motieven de verwerende partij tot het besluit komt dat het aangevraagde hiermee in overeenstemming is. Het zorgvuldigheidsbeginsel vereist dat de verwerende partij bij de feitenvinding slechts na een zorgvuldig onderzoek en met kennis van alle relevante gegevens een beslissing neemt. Tot slot moet de verwerende partij de gegevens die in rechte en feite juist zijn, correct beoordelen en op grond van deze gegevens in redelijkheid tot een beslissing komen.

2.

In zoverre de verzoekende partijen stellen dat er geen afdoende alternatievenonderzoek heeft plaatsgevonden, dient opgemerkt dat de verwerende partij alleen dient te oordelen over de aanvraag zoals deze voorligt. Dit neemt niet weg dat, in antwoord op de bezwaren van de verzoekende partijen en anders dan zij thans willen doen aannemen, in de bestreden beslissing wel degelijk verschillende alternatieve uitvoeringswijzen worden besproken.

De Raad stelt bovendien vast dat het administratief dossier een projectnota van studiebureau TECHNUM bevat, waarin verschillende varianten met elkaar worden vergeleken. De verwerende partij verwijst in de bestreden beslissing naar dit alternatievenonderzoek, waaruit blijkt dat de verkeersafwikkeling via de Lindestraat als meest geschikte oplossing naar voor is gekomen.

Volgens de verwerende partij zijn de door de verzoekende partijen voorgestelde alternatieven “*niet haalbaar zonder excessieve kosten of buitensporige onteigeningen en (...) geen garantie op een betere verkeersafwikkeling en verkeersveiligheid*”. De verwerende partij verwijst onder meer naar het feit dat de negatieve impact louter zou worden ‘verlegd’, naar de moeilijke doorstroming van het verkeer op de gewestweg, de impact op het openbaar vervoer en het risico op sluijverkeer. Er wordt geconcludeerd dat de alternatieven grotere nadelen hebben in functie van de algemene verkeersleefbaarheid en veiligheid.

Anders dan wat de verzoekende partijen in hun verzoekschrift aanvoeren, is de bestreden beslissing dus geenszins enkel ingegeven vanuit ‘budgettair oogpunt’. Met betrekking tot de mogelijke hinder ter hoogte van de Lindestraat motiveert de verwerende partij:

“... ”

De Lindestraat is echter niet gelegen in het buitengebied van de gemeente maar in de kern van Kwaadmechelen als een zijstraat van de drukke N141, en staat dus mede in voor de afwikkeling van het centrumverkeer. Een toename van verkeer impliceert echter niet dat de leefbaarheid ter plaatse vermindert. Stellen dat de straat door de toename van het verkeer onleefbaar zou worden, gaat echter een stap te ver en wordt ook tegengesproken door de vaststelling dat de laatste 10 jaar een groot aantal bouwvergunningen werd aangevraagd voor nieuwbouw langs de N141 waar 4 maal meer verkeer langskomt dan er in de Lindestraat zal passeren na uitvoering van de werken. Er zal tevens worden voorzien in een zone 30 in de Lindestraat en er wordt een gemengd fiets- en voetpad aangelegd aan beide zijden van de weg. Hierdoor ontstaat een buffer naar de straat toe, waardoor de leefbaarheid en veiligheid wezenlijk wordt verhoogd. De leefbaarheid van de Lindestraat komt bijgevolg niet in gevaar.

“... ”

Verder in de bestreden beslissing verwijst de verwerende partij naar het gewenste beleid van de gemeente om de woonkern van Kwaadmechelen te versterken, hetgeen ook het uitgangspunt is van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Tot slot wordt nog vastgesteld dat de Lindestraat, als zijstraat van de N141 en als verbinding met de Gerhoevenstraat, momenteel reeds intensief als doorgangsweg wordt gebruikt.

3.

In tegenstelling tot wat de verzoekende partijen lijken aan te voeren, wordt de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening in de bestreden beslissing wel onderzocht en blijkt tevens waarom hun bezwaren niet worden bijgetreden. De verzoekende partijen stellen dat het invoeren van een 'zone 30' geen rechtszekere oplossing biedt en verwijzen hierbij naar rechtspraak van de Raad van State (RvS 17 juni 2014, nr. 227.723, vzw BBL en RvS 18 december 2012, nr. 221.784, bvba Immo Dominique). De verzoekende partijen tonen evenwel niet aan dat het invoeren van een maximumsnelheid niet zou kunnen worden verwezenlijkt door enig toedoen van de aanvrager of afhankelijk zou zijn van een bijkomende beoordeling.

De Raad ziet dan ook niet in waarom de uitvoering van deze maatregel niet gegarandeerd zou kunnen worden. De overige motieven uit de bestreden beslissing worden door de verzoekende partijen in hun verzoekschrift niet ernstig betwist. De verzoekende partijen overtuigen niet dat de overwegingen onjuist zijn of een kennelijk onredelijke beoordeling inhouden van de verenigbaarheid van de aanvraag met de goede ruimtelijke ordening. De verzoekende partijen lijken, minstens impliciet, aan te sturen op een opportuniteitsoordeel van de Raad over het mobiliteitsbeleid van de tussenkomende partij. Gelet op artikel 4.8.2, tweede lid VCRO komt het de Raad evenwel niet toe om dergelijke uitspraken te doen.

Het eerste middel wordt verworpen.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

1.

In het tweede middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van artikel 4.3.1 VCRO, van artikel 19 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen (hierna Inrichtingsbesluit) en het zorgvuldigheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

De verzoekende partijen zetten uiteen als volgt:

“ ...

Hoger werd reeds gesteld dat de eigendommen van beroepers – evenals de Lindestraat zelf – deel uitmaken van een verkaveling van 16 maart 1970. Het feit van de afgeleverde verkavelingsvergunning impliceert op zich dat de ganse verkaveling door de vergunningsverlenende overheid, zijnde de gemeente Ham, uitdrukkelijk werd erkend als residentiële en rustige woonomgeving.

Hierbij dient gewezen te worden op artikel 19 van het KB van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen.

...

Paragraaf 2 van het voormelde artikel 19 geeft in duidelijke mate aan dat de verkavelingsvergunning tevens het tracé van de wegen dient aan te geven zodat dient

vastgesteld te worden dat het tracé van de wegen zelf deel uitmaakt van de verkaveling en hiermee verbonden blijft zolang de verkaveling blijft bestaan.

Opgemerkt dient te worden dat de verkavelingsvergunning evenwel het contract bij uitstek vormt waarbij de vergunningsverlenende overheid uitdrukkelijk erkent dat het betrokken gebied enkel en alleen bestemd is voor wonen in zijn meest residentiële betekenis (zie onder meer J.Bouckaert en G.Schaiko, "Omtrent de verkavelingsvergunning: recente evoluties in de rechtspraak en bedenkingen", TROS 2013, 73 ev).

Door de bestreden beslissing wordt het residentieel en rustig woonkarakter nu plots na 45 jaar teruggeschroefd en maakt de vergunningsverlenende overheid door het herbestemmen van de rustige weg in de verkaveling tot een ontlastingsweg van een gewestweg, een einde aan de verkavelingsvergunning.

Duidelijk is alleszins dat het overmatig opdrijven van de verkeersdrukte in strijd is met het bestaan van de verkaveling op zich. In die mate is de aanvraag alleszins niet in overeenstemming met de verkavelingsvoorschriften enerzijds, noch met de goede ruimtelijke ordening anderzijds. Door de afgeleverde verkavelingsvergunning beschikken beroepers immers over het verworven recht op rustig wonen. Dit recht dient te worden gerespecteerd en is geenszins verenigbaar met de situatie waarbij een rustige woonwijkstraat plots van statuut verandert en een ontlasting vormt van een gewestweg (waardoor dient gesteld te worden dat de rustige woonwijkstraat uit de verkaveling nu plots impliciet deel gaat uitmaken van het gewestwegennetwerk).

Alleszins is het duidelijk dat de bestreden vergunning in strijd is met de verkavelingsvergunning zoals afgeleverd op 16 maart 1970 en met het verworven recht dat een dergelijke vergunning met zich meebrengt op het vlak van het (rustig) en residentieel wonen.

...

2.

De verwerende partij antwoordt op het tweede middel als volgt:

"...

- Volgende instanties verleenden een gunstig advies over de aanvraag:

...

- De door verzoekende partijen ingediende bezwaren werden eveneens mee in overweging genomen bij de besluitvorming.

Er werd in voorliggend dossier een grondig en zorgvuldig onderzoek gedaan naar de feiten en de belangen. Verzoekers laat hun individueel belang prevaleren op het algemeen belang.

In het overwegend gedeelte van het voorwaardelijk vergunningsbesluit werden volgende overwegingen opgenomen bij de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening:

...

- De Lindestraat is niet gelegen in het buitengebied van de gemeente maar in de kern van de deelgemeente Kwaadmechelen als een zijstraat van de drukke N141, en staat dus mee in voor de afwikkeling van het centrumverkeer.

De Lindestraat wordt als zijstraat van de N141 en als verbinding met de Gerhoevenstraat, momenteel reeds intensief gebruikt door autobestuurders als doorgangsweg.

Een toename van verkeer impliceert niet dat de leefbaarheid ter plaatse vermindert.

De laatste 10 jaren werd een groot aantal bouwvergunningen aangevraagd voor nieuwbouw langs de N141 waar 4 maal meer verkeer langskomt dan er in de Lindestraat zal passeren na uitvoering van de werken. Er zal tevens worden voorzien in een zone 30 in de Lindestraat en er wordt een gemengd fiets- en voetpad aangelegd aan beide zijden van de weg. Hierdoor ontstaat een buffer naar de straat toe, waardoor de leefbaarheid en veiligheid wezenlijk wordt verhoogd. De leefbaarheid van de Lindestraat komt bijgevolg niet in gevaar.

...

3.

De tussenkomende partij voegt toe:

“ ...

14. Het tweede middel mist feitelijke grondslag.

In tegenstelling tot hetgeen de verzoekers aanvoeren, maakt de Lindestraat immers geen deel uit van de verkaveling van 9 maart 1970. De Lindestraat was in 1970 een bestaande straat en de verkaveling had louter betrekking op het splitsen van een groter perceel tot zes loten.

Dit wordt ook duidelijk aangegeven in de bestreden beslissing waar wordt gesteld dat de aanvraag niet gelegen is binnen het gebied van een behoorlijk vergunde, niet vervallen verkaveling. De verzoekers tonen niet aan dat dit oordeel niet correct zou zijn.

Van een schending van de voorschriften van de verkaveling van 1970 kan er bijgevolg geen sprake zijn. Verzoekers laten trouwens na aan te tonen welke concrete verkavelingsvoorschriften zouden worden geschonden door de bestreden beslissing.

Ook de verwijzing naar artikel 19 van het Inrichtingsbesluit is bijgevolg niet dienend, aangezien deze bepaling uiteraard enkel betrekking heeft op de gevallen waarbij de wegenis deel uitmaakt van de verkaveling.

Evenmin kan worden ingezien op welke wijze de goedkeuring van een verkaveling een recht op rustig en residentieel wonen met zich mee zou brengen. Aan verzoekster tot tussenkomst is geen dergelijk recht bekend en de verzoekers maken op generlei wijze aannemelijk dat een dergelijke recht zou bestaan. Evenmin tonen dat zij in concreto aan dat er – in de hypothese dat een dergelijk recht zou bestaan, quod non – sprake zou zijn van een schending van dit recht.

...”

4.

In hun wederantwoordnota herhalen de verzoekende partijen hun oorspronkelijk betoog en voegen nog het volgende toe:

“ ...

Zowel de stedenbouwkundige ambtenaar als de gemeente Ham geven een antwoord dat volkomen naast de kwestie is.

Het middel dat beroepers hebben ontwikkeld is nochtans zeer duidelijk.

Een verkaveling voor residentiële woningen is de meest verregaande maatregel om het rustig woongenot te verzekeren. Het feit dat de aanpalende straat reeds bestond, is niet relevant voor de essentie van de verkaveling, namelijk de residentiële bestemming. Deze residentiële bestemming heeft trouwens een contractueel en een institutioneel karakter en kan alleen gewijzigd worden mits de instemming van de kaveleigenaars. Alle andere opmerkingen zijn niet ter zake dienend.

Een verkavelingsvergunning legt voor een deel van het grondgebied de ruimtelijke ordening vast. Zo wordt in de rechtspraak gesteld dat een verkavelingsvergunning “quasi een verordenende of reglementaire waarde heeft die vergeleken kan worden met de rechtskracht van een BPA of een ruimtelijk uitvoeringsplan” (BOUCKAERT B. & DE WAELE T., Ruimtelijke ordening en Stedenbouw in het Vlaams Gewest, Brugge, 2004, blz 177 met talrijke rechtspraak).

*Men vergete niet dat de verkavelingsvergunning hier werd afgeleverd vele jaren voor de afkondiging van het gewestplan. Dit betekent zelfs dat de verkavelingsvergunning bindend was voor de opstellers van het gewestplan.
...”*

Beoordeling door de Raad

1.

Overeenkomstig artikel 11, tweede lid, 7° Procedurebesluit, moet een middel een omschrijving bevatten van de geschonden geachte regelgeving, stedenbouwkundige voorschriften of beginselen van behoorlijk bestuur, en van de wijze waarop die regelgeving, voorschriften of beginselen door de bestreden beslissing worden geschonden.

De woningen van de verzoekende partijen zijn gelegen binnen een verkavelingsvergunning van 9 maart 1970, waarin een perceel aan de Lindestraat werd verkaveld tot een zevental loten voor woningbouw. De verzoekende partijen verwijzen naar deze verkavelingsvergunning maar zij verduidelijken niet welk verkavelingsvoorschrift volgens hen geschonden zou zijn.

2.

De verkavelingsvergunning houdt bovendien kennelijk geen aanleg van wegenis in zodat de Lindestraat zelf geen deel uitmaakt van de betrokken verkavelingsvergunning. De verzoekende partijen gaan dan ook uit van een verkeerde premisse in zoverre zij de schending aanvoeren van artikel 19, tweede lid Inrichtingsbesluit dat betrekking heeft op het tracé van de wegen binnen verkavelingsvergunningen.

Anders dan de verzoekende partijen aanvoeren, impliceert het enkele feit dat hun woning gelegen is binnen een verkaveling niet dat zij een absoluut verworven recht hebben “op een rustige woonomgeving”. Zoals blijkt uit de beoordeling van het eerste middel, wordt de impact op de woningen in de Lindestraat afdoende onderzocht in de bestreden beslissing en laten de verzoekende partijen na aan te duiden in welke zin vermelde beoordeling kennelijk onredelijk, onjuist of onzorgvuldig zou zijn.

Het tweede middel wordt verworpen.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

1.

In het derde middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van artikel 4 Inrichtingsbesluit, de artikelen 2 en 3 van de formele motiveringswet, het materieel motiveringsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

De verzoekende partijen omschrijven het derde middel als volgt:

“ ...

Het gewestplan geeft zoals bepaald in artikel 4 van het KB van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerpgewestplannen en de gewestplannen, de hoofdverkeersvoorzieningen aan.

Hierbij bepaalt artikel 4 punt 8.3.2 dat op het gewestplan eveneens de aan te leggen hoofdverkeerswegen worden aangeduid.

In casu blijkt uit de bestreden beslissing dat de vergunde werkzaamheden gebeuren teneinde de drukke N141 te ontlasten. Bij de opmaak van het gewestplan werd evenwel met de verkeersproblematiek rekening gehouden nu op het gewestplan in overdruk een aan te leggen weg werd voorzien waardoor de N141 zou kunnen worden ontlast.

De heraanleg die men in casu wenst te realiseren – en waardoor beroepers als bewoners van de Lindestraat zwaar zouden worden getroffen – is er op gericht om het verkeer komende van de Dorpsstraat over de Heidestraat en door de Lindestraat naar de Gerhoevenstraat te leiden. De heraanleg heeft aldus tot doel het doorgaan verkeer dat via de Gerhoevenstraat zijn weg vervolgt naar de buurgemeenten, op een vlottere manier te laten doorstromen.

Uit het gewestplan blijkt evenwel dat een doorstroming van het drukke verkeer van de N141 doorheen de rustige verkaveling van de Lindestraat – waarvan dient te worden opgemerkt dat deze reeds bestond ten tijde van de opmaak van de gewestplannen – nooit de bedoeling is geweest. Bij het opmaken van de gewestplannen werd immers voorzien dat de ‘bediening’ of doorstroming van het verkeer naar de naburige gemeente toe, zou gebeuren langsheen een nog aan te leggen weg die in overdruk op het gewestplan werd aangeduid.

... ”

In het verleden oordeelde de Raad van State reeds dat hoofdverkeersvoorzieningen aangelegd dienen te worden op de plaatsen die daartoe in het gewestplan voorzien zijn. Ter zake kan worden verwezen naar het arrest Association des riverains et habitants des communes proches de l’Aéroport de Charleroi Gosselies dd 16 oktober 2013, nr. 124.313. In de mate dat op het gewestplan duidelijk een tracé werd aangegeven ter ontlasting van de N141 – een tracé dat in ieder geval de rustige woonwijken van de gemeente Ham zou sparen – dient het tracé zoals het op het gewestplan werd aangegeven, te worden uitgevoerd.

... ”

2.

De verwerende partij antwoordt op het derde middel als volgt:

“
...

De Lindestraat is niet gelegen in het buitengebied van de gemeente maar in de kern van de deelgemeente Kwaadmechelen als een zijstraat van de drukke N141, en staat dus mee in voor de afwikkeling van het centrumverkeer.

De Lindestraat wordt als zijstraat van de N141 en als verbinding met de Gerhoevenstraat, momenteel reeds intensief gebruikt door autobestuurders als doorgangsweg.

Er zal tevens worden voorzien in een zone 30 in de Lindestraat en er wordt een gemengd fiets- en voetpad aangelegd aan beide zijden van de weg.

...”

3.

De tussenkomende partij voegt toe:

“
...

15. Ook het derde middel mist elke grondslag.

Met de door de verzoekers bestreden vergunning wordt de Lindestraat immers in geen geval omgevormd tot een hoofdverkeersvoorziening in de zin van artikel 4 van het Inrichtingsbesluit. De Lindestraat blijft immers, net zoals dat het geval is voor de Gerhoevenstraat waarop de Lindestraat aansluit, een lokale weg in een zone 30, die niet toegankelijk zal zijn voor zwaar verkeer (“beperkt tot 3,5 ton”) en slechts een beperkte breedte heeft.

Een dergelijke lokale weg kan geenszins als een hoofdverkeersweg worden beschouwd die zou moeten worden aangeduid op het gewestplan (zie o.m. RvS, nr. 51.208, 19 januari 1995, De Kock).

*Evenmin kan worden ingezien op welke wijze de aanduiding van een reservatiestrook op het gewestplan op een andere locatie relevant is voor de beoordeling van de wettigheid van de door de verzoekers bestreden beslissing. Het is verzoeker tot tussenkomst een raadsel hoe de bewering dat op een andere locatie een reservatiestrook voor een hoofdverkeersweg zou zijn aangeduid, zou kunnen leiden tot de onwettigheid van het bestreden besluit waarbij werken worden uitgevoerd aan een secundaire weg (de N141) en een aantal omliggende lokale wegen zoals de Lindestraat. Hoe dan ook is vast te stellen dat de op het gewestplan voorziene reservatiestrook werd opgeheven bij besluit van de Vlaamse regering van 6 oktober 2010 (**stuk 7**). De reservatiestrook waarnaar verwezen wordt, bestaat bijgevolg niet meer, zodat het middel ook daarom feitelijke grondslag mist.*

...”

4.

In hun wederantwoordnota herhalen de verzoekende partijen hun oorspronkelijk betoog en voegen nog het volgende toe:

“
...

De meest doeltreffende wijze om het gebrek aan correcte motivering aan te tonen, kan men vinden in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan.

Algemene opmerkingen:

- De gemeente Ham heeft een aanvraag voor stedenbouwkundige vergunning ingediend op 12 juli 2013 en deze is door de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar verleend op 27 mei 2014, wij citeren letterlijk, **‘De aanvraag heeft betrekking op het goed met als ligging Dorpsstraat, Genenbemdestraat, Heidestraat, Kanaalstraat, Nieuwstraat, Poststraat, Processiestraat, Speelstraat, Stationsstraat en Zandstraat te 3945 Ham’**. Er wordt dus geen melding gemaakt dat deze vergunning ook zou gelden voor de LINDESTRAAT.
- Bij nazicht en lezing van ‘HET GEMEENTELIJK, RUIMTELIJK STRUCTUURPLAN VAN DE GEMEENTE HAM’ waarvan wij een gedeelte van de tekst hierna, integraal, overnemen, blijkt het volgende:
DE LINDESTRAAT IS EEN LOKALE WEG TYPE III.
De Lindestraat kan dus absoluut niet gebruikt worden als alternatief voor de verbinding tussen de N141 (gewestweg) en de Gerhoevenstraat (lokale weg type I) omdat deze laatste als dusdanig gecategoriseerd is.

Hierna volgt de betreffende informatie uit het gemeentelijk, ruimtelijk structuurplan van de gemeente Ham.

1. Uit het informatief deel: vanaf blz.70.

6.6.1.Knelpunten, kwaliteiten en potenties

...

Uit bovenstaande paragraaf blijkt dus dat het gebruik van de Gerhoevenstraat en Olmensesteenweg door het vrachtverkeer voor overlast zorgt. Indien het **terugkerend vrachtverkeer** door de 3-meter smalle Lindestraat wordt geleid zal dat eveneens voor nog meer overlast zorgen.

2. Uit het richtinggevend deel: vanaf blz.71.

TYPERING VAN DE WEGEN IN HAM:

Lokale wegen type II:

Deze wegen verzorgen de verkeersafwikkeling op wijkniveau. Volgende wegen worden in de gemeente Ham geselecteerd:

Olmensesteenweg/Bevrijdingsstraat/Wasseven/Nijverheidsweg/Kanaalweg-Zuidstraat/Zandstraat-Bergstraat/Gerhoevenstraat.

Lokale wegen type III:

Deze wegen geven enkel toegang tot aanpalende percelen. Binnen de lokale wegen type III kan verder onderscheid worden gemaakt naar de ruimtelijke functie van rechtstreekse toegang (verblijfsgebieden, landelijke gebieden, wegen op bedrijventerreinen).

Al de overige wegen worden in de gemeente Ham geselecteerd als lokale weg type III.

OPMERKING HIEROVER:

Hier zien wij nergens dat ‘Lindestraat’ vermeld is, dus hoort die straat bij de overige wegen ‘type III’

3. Uit het ‘bindend deel’, volgende tekst : vanaf blz.72.

8.3.1. Een heldere categorisering van de wegenstructuur: de wegcategorisering

...

Lokale wegen type I:

Deze wegen zorgen voor de verbinding tussen wijken binnen de gemeente naar de buur- of deelgemeenten.

Volgende wegen worden in de gemeente Ham als lokale weg type I geselecteerd:

N141 tussen Heppen en het op- en afrittencomplex 25/ Meerhoutsestraat/Nijverheidsweg/Geneberg.

8.3.5. Zwaar vervoer

De gemeente wenst het zwaar verkeer in de dorpskernen zoveel mogelijk te vermijden. De problematiek van doorgaand zwaar vrachtverkeer (naar Balen) zal opgelost worden in regioverband aangezien de gemeente Balen ook in Olmen een tonnagebeperking instelt en dit verkeer via de N18 naar de N71 leidt.

3.5. LIJNINFRASTRUCTUUR

BEPALING 10. SELECTIE VAN WEGEN

De gemeente selecteert de volgende wegentypen:

Lokale wegen type I:

N141 tussen Heppen en het op- en afrittencomplex 25/Meerhoutsestraat/Gerhoevenstraat.

Lokale wegen type II:

Olmensesteenweg/Bevrijdingsstraat/Wasseven/Nijverheidsweg/Kanaalweg-
Zuidstraat/Zandstraat-Bergstraat

Lokale wegen type III: al de overige wegen

OPMERKING HIEROVER: DE LINDESTRAAT IS DUS EEN LOKALE WEG TYPE III.

De Lindestraat kan dus absoluut niet gebruikt worden als alternatief voor de verbinding tussen de N141 (gewestweg) en de Gerhoevenstraat (lokale weg type I) omdat deze laatste als dusdanig gecategoriseerd is.

...

Beoordeling door de Raad

1.

De verzoekende partijen verwijzen in het derde middel naar artikel 4 Inrichtingsbesluit dat bepaalt als volgt:

“ ...

Het plan geeft ook de hoofdverkeersvoorzieningen aan, namelijk:

8.0. de landwegen;

8.1. de autosnelwegen;

8.1.1. de bestaande autosnelwegen;

8.1.2. de aan te leggen autosnelwegen;

8.2. de snelverkeerswegen;

8.2.1. de bestaande snelverkeerswegen;

8.2.2. de aan te leggen snelverkeerswegen;

8.3. de hoofdverkeerswegen;

8.3.1. de bestaande hoofdverkeerswegen;

8.3.2. de aan te leggen hoofdverkeerswegen.

...”

Uit deze bepaling leiden de verzoekende partijen af dat hoofdverkeersvoorzieningen moeten worden aangelegd op de plaatsen die daartoe in het gewestplan zijn voorzien. De verzoekende partijen stellen dat elders op het gewestplan een aan te leggen weg is voorzien ter ontlasting van

het verkeer op de N141. Hieruit blijkt, nog volgens de verzoekende partijen, dat de doorstroming van het drukke verkeer door de Lindestraat, nooit de bedoeling is geweest.

2.

De bestreden beslissing voorziet in een heraanleg van een aantal bestaande straten in de gemeente Ham, waaronder de Lindestraat, maar heeft, anders dan de verzoekende partijen lijken aan te nemen, geen betrekking op nieuwe hoofdverkeersvoorzieningen in de zin van artikel 4 Inrichtingsbesluit (aanleg van autosnelwegen, snelverkeerswegen of hoofdverkeerswegen).

Er valt dus niet in te zien op welke manier de aangevoerde bepalingen en beginselen geschonden zouden zijn. Uit niets blijkt bovendien dat het statuut van de betrokken straten, zoals de verzoekende partijen lijken aan te nemen doch op geen enkele wijze aantonen, zou wijzigen.

3.

In zoverre de verzoekende partijen in hun wederantwoordnota onder meer verwijzen naar de inhoud van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan waaruit zou blijken dat de Lindestraat niet geschikt wordt geacht als verbindingsweg, geven zij in hun wederantwoordnota een andere wending aan het middel.

Een dergelijke aanvullende argumentatie kan niet op ontvankelijke wijze in de wederantwoordnota worden aangevoerd. Bovendien vormt een gemeentelijk ruimtelijk structuurplan geen beoordelingsgrond bij het verlenen van de stedenbouwkundige vergunning overeenkomstig artikel 2.2.1, §7 VCRO, zodat dit hoe dan ook niet tot de vernietiging van de bestreden beslissing zou kunnen leiden.

Het derde middel wordt verworpen.

D. Aanvullend middel

Standpunt van de partijen

In hun wederantwoordnota voeren de verzoekende partijen een aanvullend middel aan dat niet was opgenomen in hun verzoekschrift, maar wordt ontwikkeld '*naar aanleiding van de consultatie van het administratief dossier*'. In dit aanvullend middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van onder meer het zorgvuldigheidsbeginsel, het '*onafhankelijkheidsbeginsel*', het algemeen rechtsbeginsel '*nemo iudex in causa sua*'.

De verzoekende partijen zetten in dit middel uiteen als volgt:

“ ...

Wat het verdwijnen van de bufferzone betreft

Uit de MER-Screeningnota wordt duidelijk dat na de heraanleg van de Lindestraat, de bestaande bufferzone volledig zal verdwijnen, doch verkeerdelijk wordt de situatie in de screeningsnota voorgesteld alsof er ook na het uitvoeren van de aanlegwerken, een bufferzone zal blijven bestaan.

Op heden is er inderdaad een werkelijke buffer aanwezig die de omwonenden van de Lindestraat afschermt van het voorbijgaand verkeer. Zoals uit de onderhavige foto blijkt, wordt de Lindestraat gekenmerkt door een groene strook aan weerszijde. De eiken op onderstaande foto diende gekapt te worden omwille van de processierups.

...

Bij de inrichting van de weg in uitvoering van de bestreden beslissing zullen de groene strook evenals de aanwezige lindebomen volledig verdwijnen en zal er langs beide zijden van de weg een fietspad ontstaan.

In tegenstelling tot wat in de MER-screeningsnota wordt gesteld, kunnen deze nieuw in te richten fietspaden geenszins worden beschouwd als een bufferzone. In overeenstemming met het Inrichtingsbesluit van 28 december 1972 en de rechtspraak dienaangaande van de Raad van State dient een bufferzone steeds onbebouwd te zijn en groen te worden ingericht. Op heden is dit alleszins het geval en bestaat er als het ware een groen scherm dat de bewoners hun rust kan garanderen.

Ter zake kan hierbij nog verwezen worden naar de onderstaande foto's waaruit de groen ingerichte buffer zeer duidelijk blijkt. Van dit alles zal na de uitvoering van de heraanlegwerken – niettegenstaande men in het administratief dossier, zonder dit evenwel te verduidelijken, onterecht beweert dat er 'meer' groen zal zijn dan voor de herinrichting – geen sprake meer zijn.

...

Uitermate van belang is eveneens het gegeven dat de Lindestraat een straat van het wegentype III is en dat in een dergelijke categorie van straat – die enkel bedoelt zijn voor het lokale verkeer – elk zwaar verkeer evenals het niet lokaal verkeer niet toegelaten is.

Wat de MER-screeningsnota betreft die niet door een onafhankelijke instantie werd opgesteld

Uit het administratief dossier is duidelijk komen vast te staan dat de MER-screeningsnota geenszins door een onafhankelijke instantie werd opgesteld, doch dat dit gebeurde door de vergunningsaanvragers (lees in casu: het actief bestuur zelf). Dit kan uiteraard niet en is in strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel en het onafhankelijkheidsbeginsel.

...

De MER-deskundigen handelen bij het opstellen van een project-MER op een volstrekt onafhankelijke wijze (artikel 4.2.9, § 1 DABM). Dit dient tevens het geval te zijn bij een screening van de milieueffecten die wordt opgesteld om een ontheffing van de project-MER-plicht te bekomen. Een MER-deskundige die een milieubeoordeling uitvoert voor een gemeentebestuur, staat aldus ten dienste van een orgaan van actief bestuur, zodat daarom de onpartijdigheids- en onafhankelijkheidsbeginselen van overeenkomstige toepassing moeten worden geacht op de activiteiten van deze MER-deskundigen.

Een MER-screening kan dus geenszins door de aanvragers zelf worden opgesteld daar zij geenszins een voldoende onafhankelijkheid en onpartijdigheid kunnen garanderen. In het licht van de hoger aangehaalde algemene rechtsbeginselen en rechtsspreuken voelt men zeer duidelijk aan dat de eigen diensten van de stad of gemeente niet én de screeningsnota kunnen opstellen én de vergunning aanvragen.

...

In casu is het duidelijk dat het onderzoek naar de mogelijke milieueffecten van de bestreden vergunning eenzijdig en niet onafhankelijk gevoerd werd. Van bij het begin werd reeds duidelijk dat het gemeentebestuur geen plan-MER wenste op te stellen. Minstens liet het gemeentebestuur dit uitschijnen door de eigen diensten te belasten met het opstellen van de milieueffectenbeoordeling.

Er valt moeilijk in te zien hoe een opdracht tot het opstellen van een vergunningsaanvraag, en dus op grond van een evaluatie van de eerder zelf opgestelde MER-Screening, onpartijdig en in volle onafhankelijkheid kan worden uitgevoerd. In casu is het dan ook

duidelijk dat de MER-screening nooit door de aanvrager zelf had mogen worden opgesteld geworden maar dit alleszins diende te gebeuren door een erkende milieudeskundige. Door zelf én de MER-screening op te stellen én de stedenbouwkundige aanvraag, schendt men het onpartijdigheids- en onafhankelijkheidsbeginsel

In de mate dat de Raad evenwel van oordeel zou zijn dat de tussenkomst van een erkend MER-coördinator – die geen belang mag hebben bij de uitvoering van het project, noch betrokken mag zijn bij de latere uitvoering ervan – enkel vereist is voor het opstellen van een plan-MER/projectMER doch niet vereist zou zijn in het raam van het opstellen van een MER-screening, dient de volgende prejudiciële vraag te worden gesteld aan het Grondwettelijk Hof:

“ ...

Schendt artikel 4.2.5 DABM de artikelen 10 en 11 van de Grondwet daar waar artikel 4.2.9 DABM – in het raam van het opstellen van een plan-MER - de tussenkomst van een erkende MER-coördinator voorziet die geen belang mag hebben bij het voorgenomen plan of programma of de alternatieven, noch betrokken mag worden bij de latere uitvoering van het plan of programma en die zijn opdracht volledig onafhankelijk dient uit te voeren, terwijl artikel 4.2.5 DABM geenszins een dergelijke verplichting zou bevatten in het raam van het opstellen van een MER-screening en er als dusdanig geen enkele garantie op onafhankelijkheid wordt geboden.

...”

Beoordeling door de Raad

In principe moet een middel om op ontvankelijke wijze in de debatten te kunnen worden gebracht, uiteengezet worden in het verzoekschrift. Van dit beginsel kan slechts worden afgeweken indien de verzoekende partijen aantonen dat zij het middel niet in hun verzoekschrift konden aanvoeren of indien zou blijken dat er redenen zijn om het middel ambtshalve in de debatten te brengen.

In een aanvullend middel bekritiseren de verzoekende partijen in essentie dat de groene bufferzone in de Lindestraat zal verdwijnen en dat de MER-screeningsnota niet werd opgesteld door een onafhankelijke deskundige. De verzoekende partijen stellen dat deze argumentatie werd opgesteld naar aanleiding van de inzage van het administratief dossier (in het bijzonder de kennisname van de MER-screeningsnota) op de griffie van de Raad.

Uit het administratief dossier blijkt dat deze MER-screeningsnota deel uitmaakt van het initiële aanvraagdossier dat reeds ter inzage lag tijdens het openbaar onderzoek en waarbij de verzoekende partijen bezwaren hebben ingediend. Bovendien wordt ook in de bestreden beslissing uitdrukkelijk verwezen naar deze MER-screeningsnota. Er is dan ook geen enkele reden om aan te nemen dat de verzoekende partijen het middel (met inbegrip van de geformuleerde prejudiciële vraag) niet reeds konden ontwikkelen in hun initieel verzoekschrift.

Het aanvullend middel, inclusief de suggestie tot het stellen van de door verzoekende partijen gesuggereerde prejudiciële vraag, wordt verworpen.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van de gemeente HAM is ontvankelijk.
2. Het beroep wordt verworpen.
3. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 1.375 euro, ten laste van de verzoekende partijen.
4. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro, ten laste van de tussenkomende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare zitting op 30 augustus 2016, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, derde kamer, samengesteld uit:

Filip VAN ACKER, voorzitter van de derde kamer,

met bijstand van

Lieselotte JOPPEN, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de derde kamer,

Lieselotte JOPPEN

Filip VAN ACKER